

Hvilke konsekvenser kan det ha for Bufetat region nord dersom en av regionens kommuner inntas i den nye forsøksordningen?

I vårt oppdrag ble det skissert et mulig scenario med to av våre kommuner inne i prøveordningen.

Vi henviser til kunngjøringsteksten side 9 der det gjøres rede for vurderingskriterier for utvalg av forsøkskommuner. Av disse fremkommer at det vil bli foretatt en helhetsvurdering av hvordan sammensetningen av forsøkskommuner vil påvirke det nasjonale tilbudet til Bufetat. Videre legges det til grunn at tilpasninger i Bufetat som følge av forsøket kan gjennomføres uten negative konsekvenser for tilbudet til barn og unge. Med utgangspunkt i dette anser vi det som uaktuelt at mer enn en av kommunene i regionen blir utvalgt i forsøket. Men dersom det likevel tas ut to kommuner fra region nord i forsøket vil det kunne medføre betydelige utfordringer for regionen å tilpasse det statlige tiltaksapparatet, både med hensyn til institusjonstilbudet, statlige beredskapshjem og familiehjem i forsøksperioden. Videre i dette innspillet legger vi til grunn at kun en av våre kommuner blir valgt ut.

Tromsø og Alta kommune har benyttet henholdsvis 13,8% og 3,3% av totalt antall plasseringsdøgn i statlige fosterhjem i 2014. Når det gjelder statlige institusjoner er tallene henholdsvis 16,2% (Tromsø) og 9,3% (Alta).

Mulige konsekvenser for fosterhjemstjeneste og statlig institusjonsapparat:

- Lavere belegg / ubenyttet kapasitet i statlige fosterhjem og institusjonsapparat med negative økonomiske konsekvenser som følge av dette (det er inngått tre-årige kontrakter med statlige fosterhjem og behovet for statlig institusjonskapasitet blir uforutsigbart).
- Bortfall av oppgaver og eventuelt behov for omstilling/nedbemanning ved fosterhjemstjeneste og statlige institusjoner.

På den annen side kan det også sees som positivt dersom en av regionens kommuner er med på en forsøksordning som ville kunne bli en permanent løsning, da vi i så tilfelle er med og former nye strukturer for oppgaveløsning i barnevernet. For å unngå for store negative konsekvenser for region nord er det ønskelig at utvalgs kommunen er blant de minste som er aktuelle for forsøket.

Når det gjelder Bufetats bistandsplikt anser vi at det er behov for å tydeliggjøre hva denne består i med den nye forsøksordningen. For eksempel anser vi det som uklart hvordan Bufetats plikt til å gi kommunen mulighet til å velge mellom tilgjengelige plasser etter bvl. §4-24 og §4-26 skal forstås opp mot Bufetats bistandsplikt. Det samme gjelder Bufetats ansvar for drift av sentre for foreldre og barn. Det er ønskelig at denne presiseringen fremkommer i selve forskriften. Videre fremkommer det av forslag til forskriftens §8 at Bufetat kan motsette seg inntak i en statlig institusjon. Det er viktig at det presiseres i forskriften hva begrepet «motsette seg» innebærer.

Dersom forsøksordningen blir vedtatt i sin nåværende form er det nødvendig å tilrettelegge for en realistisk overgangsordning for små kommuner som må ha nødvendig kompetanse, ressurser og tiltaksapparat for å kunne ivareta helhetlig faglig og økonomisk ansvar for de nye oppgavene.

Ved overføring av ansvar og oppgaver fra stat til kommune, herunder at forsøkskommunen selv velger tiltak for det enkelte barnet, kan vi se dette som en begynnende tendens til svakere grenser mellom regionene. Dette kan medføre behov for ny tenkning omkring Bufetats organisering på sikt.